

Juni 2010

Månadsbladet

Policy för en hållbar stadsutveckling

Vi lever i en tid av urbanisering. Hela världens framtida befolkningsökning beräknas ske i städer. Urbaniseringen pågår även i Sverige. Befolkningen i Stockholms län förväntas växa med ca 20 000 personer per år enligt Regionplanekontoret.

Det märks genom många nybyggnationer av hus och trafikanläggningar och genom omfattande omvandling av fritidshus till permanentbostäder. Trafiken ökar, naturmark exploateras. Befolkningsökningen kan vara ett hot mot länets miljövärden, men också en möjlighet att skapa strukturer som gynnar miljön. Framförallt är det en realitet som vi måste förhålla oss till medvetet. Kan tillväxten planeras bättre? Avvägningarna är många och tidvis svåra. Som vägledning för oss i Naturskyddsföreningarna i Stockholms län så har länsförbundet gjort en policy för hållbar stadsutveckling.

Länet fungerar idag allt mer som en sammanhängande stadsregion med en befolkning som reser över kommungränserna. Därför är begreppet Hållbar stadsutveckling relevant även i de mer landsbygdsmissiga delarna av länet. Naturskyddsföreningen i Stockholms län arbetar för den goda staden och vi kan dra nytta av det faktum att kommuner och regioner idag konkurrerar om att locka till sig och hålla kvar allt rörligare företag och hushåll genom att erbjuda en attraktiv miljö. Där ingår en god stadsmiljö, transporter, service och natur. Vi kan hjälpa kommuner att skapa attraktiva miljöer för en växande befolkning, att skapa miljöer för framtiden.

KALENDER

Styrelsemöte	9 juni
Riksstämman	12-13 juni

Meningen är att policyn ska vara ett till stöd för dig som är engagerad i stadsutvecklingsfrågor inom Naturskyddsföreningen i Stockholms län. Den visar på utmaningar i stadsbyggandet och presenterar föreningens förslag till åtgärder för att möta utmaningarna. Policyn syftar till att användas i all fysisk planering och understödja Naturskyddsföreningens krav på goda livsmiljöer, effektiv och långsiktig resurshushållning och en funktionsduglig grönstruktur. Vår grundinställning är att det alltid i alla planeringsåtgärder är möjligt att förbättra miljön.

Hållbar stadsutveckling spänner över en mängd miljöutmaningar men våra främsta intresseområden i länet är närnatur och trafik. Därför fokuseras policyn på dessa två områden. Trafiken har en avgörande betydelse för såväl närmiljön som den globala miljön. Närnaturen har bl.a. avgörande betydelse för människors välbefinnande och produktion av ekosystemtjänster. Det finns åtgärder som förbättrar både trafiken och närnaturen, t.ex. att undvika att bygga utglesade motorleder. Andra åtgärder innehåller en målkonflikt, t.ex. kan tätare bebyggelse minska transportberoendet men riskerar samtidigt att exploatera viktig närnatur. Målkonflikter ska inte ignoreras, utan snarare hanteras medvetet med ett tydligt motiverat ställningstagande till hur avvägningen görs.

Policyn gäller under förutsättning att länet uppvisar en långsiktigt växande befolkning, något som idag förefaller mycket sannolikt. En minskande befolkning ger delvis andra förutsättningar. Om eller när man kan visa att belastningen på miljön och människorna inte kan minska genom att exploateringsgraden ökas, då är det dags att planera på andra sätt.

Mårten Wallberg
Ordförande

Ps. Du hittar 10 principer på nästa sida. Hela policyn finns på vår webbsida under "Verksamhetsområden - Hållbar stadsutveckling". Ds.

10 generella principer - för en bättre stadsregion

Från vår "Policy för hållbar stadsutveckling":
Tio generella principer som vägledning vid alla
åtgärder som förändrar den fysiska strukturen.

1. Värna goda livsmiljöer för människor, djur och växter.
2. Använd de gröna och de blå värdena som centrala värden i ett attraktivt stadsbyggande.
3. Bygg vidare på befintlig struktur – undvik nya stora exploateringar på naturmark och grön icke exploaterad mark (jungfrulig mark) samt vattenområden (sjö- och vattenområden) och bilda naturreservat.
4. Skapa närhet – inte avstånd och transportbehov.
5. Bevara vild natur och sammanhängande grönområden och skapa nya gröna områden.
6. Miljötänkande ska genomsyra alla led vid nybebyggelse och omfatta alla aktörer som deltar.
7. Gynna gång, cykel, kollektivtrafik och utveckla smarta trängselavgifter.
8. Blanda arbete, bostad, utbildning, handel och service, men lokalisera verksamheter med många besökare till centrala lägen.
9. Tillfredsställ barns behov med plats för lek och rörelse. Trafikmiljön ska göra det möjligt för barn att själva förflytta sig utan att bli skjutsade med bil.
10. Undvik att skapa ny gles bebyggelse som ökar transportbehovet och minskar näraturens användbarhet och skönhetsvärden.

Foto: Samuel Liebedörfer

Äventyrlig cykelkampanj

På fredagsmorgonen den 28 maj var det dags för vårens stora utdelningsaktivitet av cykelkarta, juice och en krispig chokladbit till Stockholmscyklisterna inom kampanjen "Tack för att du cyklar". I år var förberedelserna extra dramatiska.

Det krävs en erfaren projektledare för att klara logistiken inför utdelningen: Att fixa en bra och helst gratis lokal, planera mottagande av varor, packa 10 000 påsar, samla ihop och informera cirka 30 utdelare samt att leverera materialet till de 14 platserna där utdelningen sker kräver sin man.

Man måste också vara förberedd på snabba beslut. När chokladen hotade att smälta i det varma lagret, gällde det att agera snabbt och rädda godsakerna genom att mellanlagra på en sval plats. Budbil beställdes och lastades för transport till svalare plats.

- När vi hade lastat av chokladen i kylrummet hann bilen bara 300 meter innan chauffören kraschade ner i diket rätt in i ett träd och totalkvaddade bilen. Killen hade tur som klarade sig med en chock och bruten hand. Tydligt hade det flugit in en geting i bilen, som chauffören fick rätt i ansiktet och därmed tappade han kontrollen, berättar projektledaren Erik Beckman.

Karin Schmidt

Månadsbladet — Nyhetsbrev för Naturskyddsföreningen i Stockholms län

En periodisk tidskrift som kommer ut 10 ggr/år och distribueras med post eller e-post till aktiva i SNFs kretsar i Stockholms län. **Manusstopp:** den 20:e i varje månad.

Redaktionen: Karin Schmidt red, Erik Beckman, Maria Bergström, Katrin Hammarlund, Märten Wallberg.

Länskansli: Norrbackagatan 80, 113 41 Stockholm. Tfn 08-644 52 70

E-post: kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se. Hemsida: www.naturskyddsforeningen.se/stockholm

Ansvarig utgivare:

Märten Wallberg
08 644 52 70

UBNR: 21578

(c) Copyright 2009

Foto: Mia Simm

Även mitt i stenöknen finns det natur att tala om. Bosse Rosén berättar om trappans granitsten för Coop i Solna.

Naturguidning på arbetsplatsen

Storstockholms naturguider har under våren erbjudit entimmes naturguidningar till företag och organisationer med arbetsplatsen belägen någonstans i närheten av Stockholms stad. Närmare 60 guidningar har genomförts och ca 700 personer har blivit guidade ut i den natur som legat allra närmast arbetsplatsen.

På de utvärderingar som vi fått in är det just detta som många uppmärksammar – att det fanns så mycket intressant att titta på så nära – det hade man inte riktigt förväntat sig.

Projektet har nått ut till helt nya målgrupper och motgåendet har varit mycket positivt. Också för oss natur-

guider har det hela erbjudit helt nya förutsättningar – att hitta till och uppmärksamma de små naturpärlorna i vardagens stadsmiljö – och hinna göra detta under en så kort tid som en timme.

Mycket roligt har det varit och vi hoppas det ska inspirera företag till att också i fortsättningen vilja ha motsvarande aktiviteter som t ex friskvårdstimme eller som en trevlig ”företagspresent” till sina anställda – gärna så här på våren när naturen är som allra generösast.

Maria Bergström,
projektledare för Storstockholms Naturguider

Naturnatten 5-6 juni

Har ni sett alla program för Naturnatten på www.naturskyddsforeningen.se/medlemssidor/Aktiviteter/Naturnatten-5-6-juni?

Riksföreningen samlar dessa för att både visa upp vår ideella kraft och för att inspirera andra. På samma adress finns affischer att skriva ut och digitala annonser för dagspressen att ladda ner.

Vill ni ha hjälp att anpassa annonsen hör ni av er till carina.grave-muller@naturskyddsforeningen.se. Värvarvykort och affischer kan beställas från order@naturskyddsforeningen.se, gratis för kretsar och länsförbund. Hör gärna av er till anna.krusic@naturskyddsforeningen.se, 070-383 32 09, för mer information.

Juni 2010

Månadsbladet

Fler båtbottentvättar, mindre giftig båtbottenfärg

Naturskyddsföreningen i Stockholms län har precis avslutat ett projekt som genomförts tillsammans med Lidingö stad, Solna stad, Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor, Värmdö kommun, Miljöförvaltningen i Stockholms stad, Håll Sverige Rent och Saltsjön- Mälarens båtförbund.

Arbetet har gått ut på att få fler aktörer att anlägga båtbottentvättar. Målet på lång sikt är att minska utsläppen av giftiga kemikalier från båtbottenfärger till Östersjön och sjöarna i Stockholms län. Många båtägare målar ju sina båtar med bottenfärg för att under sommaren undvika att få påväxt av t.ex. alger och havstulpaner. Färgerna begränsar effektivt påväxten genom att läcka giftiga ämnen, men dessa ämnen är tyvärr skadliga även för andra växt- och djurarter i vattnet.

Att helt undvika bekämpning av påväxt på skroven är inte ett miljövänligt alternativ eftersom påväxten gör att motståndet i vattnet ökar. Därmed ökar även förbrukningen av bränsle vilket varken är bra för båtägarens ekonomi eller för miljön.

Ett alternativ till att måla båten för att få bort påväxt på skrovet är att tvätta den i en båttvätt. Men för att det alternativet ska bli effektivt så behövs fler båttvättar anläggas i Stockholms län. En vision är att det finns så många båttvättar att ingen båtägare i Stockholms län längre behöver måla sina båtbottnar.

Inom projektet har en folder tagits fram som beskriver två olika tvättmetoder – borsttvätten som tvättar båten i vattnet och högtryckstvätten där båten tvättas över en spolplatta på land. Foldern är riktad till verksamheter som har möjlighet och intresse av att anlägga en båttvätt.

Om ni i kretsen vet med er att det finns aktörer i er kommun som kan/vill anlägga båttvättar eller om ni ska genomföra aktiviteter gällande båtmiljöfrågor – välkommen att beställa foldern. Hör av er till kansliet på kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se eller ring 08-644 52 70. Men observera att kansliet har sommarstängt i juli så gör gärna beställningen innan eller efter.

Länsförbundets sidor om miljöanpassat båtliv har uppdaterats och där finns också foldern i PDF-format för nedladdning. Gå in och kika på den nya sidan på www.naturskyddsforeningen.se/kretsar-lan/stockholm/Stockholms-lansforbund/verksamhetsomraden/batliv/batbotten.

När det gäller havsmiljöfrågor så har vi även foldern för barn "Under ytan i Östersjön" med bilder och text om de vanligaste fiskarna, algerna och krypen i Östersjön. Foldern är vattentålig och uppskattas av både barn och vuxna. Beställ den hos kansliet.

Trevlig sommar!

Katrin Hammarlund

Bästa läsare!

Du har ett färskt nummer av Månadsbladet framför dig. Månadsbladet är Naturskyddsföreningens i Stockholms län nyhetsbrev och skickas ut per e-post eller vanlig post 10 ggr/år till dig som är funktionär eller på annat sätt aktiv i Naturskyddsföreningen i länet.

I Månadsbladet tas aktuella frågor för Stockholms län upp. Dessutom presenteras ett urplock av kretsarnas aktiviteter samt Storstockholms naturguiders program. Du får gärna skicka in ett bidrag till Månadsbladet. För att göra det kontakta redaktören, karin.schmidt@

naturskyddsforeningen.se. Vi uppdaterar distributionslistan löpande. Vill du hellre få Månadsbladet via mail? Skicka e-post eller dina adressuppgifter till kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se eller ring 08-644 52 70.

Även om du inte är aktiv inom Naturskyddsföreningen är du välkommen att prenumerera på Månadsbladet. Kontakta oss så lägger vi till dig som prenumerant. Om det är så att du vill tas bort från distributionslistan - hör av dig till oss så ordnar vi det.

Karin Schmidt